

[Justitsministeren.]

Reglerne er til en vis grad begrundet i et hensyn til befolkningen. Personlige henvendelser om indsamlinger kan ofte virke generende; hertil kommer, at personlig henvendelse om indsamling rent faktisk udøver en betydelig pression. Det gælder ikke mindst, hvis indsamlingen har form af mærkesalg. Gode grunde taler således for at spare folk for personlig henvendelse om indsamling, medmindre der er tale om indsamling til virkelig anerkendelsesværdige formål. Hensynet til befolkningen er mindre, hvor der ikke er tale om personlig henvendelse. Det er derfor naturligt, at der ikke kræves forudgående tilladelse til indsamling gennem dagblade, gennem opfordring pr. brev, der ikke efterfølges af en personlig henvendelse, eller gennem henstillen af bøsser i butikker.

Der kan måske også siges på en anden måde at ligge et hensyn til befolkningen bag. I dag ved folk, at når de støtter en indsamling, støtter de også et anerkendelsesværdigt formål. Bag reglerne ligger vel også den betragtning, at det er begrænset, hvilke pengemidler der kan tilvejebringes gennem offentlige indsamlinger, og at disse midler bør forbeholdes formål, som det er værd at støtte, velgørende formål og almenyttige formål.

Jeg skal herefter gå over til den praksis, der følges ved meddelelse af tilladelse til offentlig indsamling. Det første, der undersøges, er naturligvis, om formålet med indsamlingen opfylder de krav, som loven stiller. Man ser også på, om der er tale om realistiske formål. Ved indsamling til bygning af sportshaller o. lign. kræver man således normalt, at der er udarbejdet et projekt, der også i økonomisk henseende er realistisk. Man ser endvidere på, om der er behov for at tilvejebringe midler til det pågældende formål gennem indsamling, og man undersøger i denne forbindelse bl. a., om der i forvejen ydes støtte af det offentlige, f. eks. af tipsmidlerne. Det kommer også i betragtning, hvornår der senest har været afholdt indsamling til formålet. Der er i mange år ikke givet tilladelse til landsindsamlinger i form af mærkesalg til andre end de institutioner, der i forvejen har anlagt deres økonomi på den årlige mærkedag. Der er mærkedage nok.

Man ser også på planen for indsamlingen, om der er lagt et realistisk budget, og man ser på størrelsen af de anslåede administrationsomkostninger. Tilladelse til indsamling gives normalt kun til foreninger, institutioner o. lign. og ikke til enkeltpersoner. Tilladelse vil ikke blive givet, hvis der skønnes at være risiko for, at der under indsamlingen kan forekomme misligheder.

Tilladelse til offentlige indsamlinger meddeles for et bestemt tidsrum; man søger at undgå, at for mange større indsamlinger tidsmæssigt falder sammen, således at de kommer til at konkurrere med hinanden. December måned bliver normalt forbeholdt julevelgørenhed. Tilladelsen gives på visse vilkår. Der må f. eks. ikke ydes indsamlerne vederlag. Indsamlingen skal slutte senest kl. 18, og der må ikke anvendes børn under 11 år som mærkesælgere.

Efter at jeg nu har redegjort for lovens baggrund og dens administration, vil jeg gerne omtale det fremsatte lovforslag og gennemgå det kritisk. Jeg vil gerne understrege, at selv om jeg har mange indvendinger og det kan lyde uvenligt, at jeg kommer med dem, er de ikke uvenligt ment; de er kun udtryk for den saglige gennemgang, lovforslaget har været genstand for i justitsministeriet på baggrund af den mangeårige erfaring, man dér råder over.

Efter lovforslaget skal tilladelse kun kunne nægtes i 3 tilfælde. For det første hvis indsamlingen kun kan have interesse for en helt ubetydelig del af offentligheden. For det andet hvis der allerede er givet tilladelse til en ganske tilsvarende indsamling. For det tredje såfremt arrangørerne ikke vil underkaste sig den fornødne kontrol. Dette vil givet medføre en stigning i antallet af indsamlinger. Det er ret uklart, hvad der skal forstås ved, at formålet alene kan have interesse for en ubetydelig del af offentligheden; det er formentlig de færreste formål, om hvilke man kan sige, at de kun har en sådan meget begrænset interesse. Resultatet vil i virkeligheden blive, at stort set alle indsamlinger måtte tillades.

Man vil endvidere blive ude af stand til at varetage de forskellige væsentlige hensyn